

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-182/1

Podgorica, 09. februar 2016. godine

**MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
- n/r ministra, g-dina Branimira Gvozdenovića -**

Poštovani gospodine Gvozdenoviću,

Povodom *Predloga planova upravljanja nacionalnim parkovima Skadarsko jezero, Lovćen, Biogradska gora, Durmitor i Prokletije za period 2016 - 2020*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga planova* i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa za sprovođenje *Planova za period 2016 – 2020. godine* potrebno je obezbijediti finansijska sredstva u iznosu od 15,42 mil. € od čega se iznos od 6,44 mil. € odnosi na troškove ljudskih resursa, 3,85 mil. na ostale troškove, 1,41 mil. € na troškove finansiranja programa i 3,73 mil. € na kapitalne projekte.

Zakonom o nacionalnim parkovima, sredstva za rad nacionalnih parkova obezbjeđuju se iz državnog budžeta, sopstvenih prihoda po osnovu naknada za korišćenje dobara, donacija i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Shodno navedenom, Zakonom o budžetu Crne Gore za 2016. godinu opredijeljena su sredstva za sprovođenje programskih aktivnosti JP Nacionalni parkovi kroz subvencije koje su planirane Ministarstvu održivog razvoja i turizma u iznosu od 0,61 mil. €, dok će se za realizaciju kapitalnih projekata sredstva obezbijediti u skladu sa kapitalnim budžetom u okviru projekata unaprjeđenja turističke ponude.

Ministarstvo finansija, u načelu podržava *Predlog planova upravljanja nacionalnim parkovima* na način da se realizacija planova čije finansiranje je predviđeno iz budžeta države prilagodi sredstvima opredijeljenim za navedene namjene godišnjim zakonom o budžetu, Smjernicama makroekonomske i fiskalne politike i limitima potrošnje u skladu sa numeričkim pravilima definisanim Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

S poštovanjem,

MINISTAR
dr Radoje Žugić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo održivog razvoja i turizma

NAZIV PROPISA

Predlozi planova upravljanja nacionalnim parkovima Skadarsko jezero, Lovćen, Biogradska gora, Durmitor i Prokletije za period 2016-2020

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženi planovi upravljanja predstavljaju osnovu za efikasno upravljanje zaštićenim područjima, kao i racionalnu i strogo kontrolisanu valorizaciju prirodnih potencijala nacionalnih parkova u funkciji ekološki održivog razvoja. Planovi upravljanja nacionalnim parkovima Skadarsko jezero, Lovćen, Biogradska gora, Durmitor i Prokletije za period 2016-2020 izrađeni su u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode (Sl.list CG br. 52/08 i 62/13) i Zakonom o nacionalnim parkovima (Sl.list CG br.28/14).

- Nacionalni parkovi zauzimaju 7,7 % teritorije Crne Gore na kojoj je neophodno sprovesti mjere zaštite, očuvanja i unaprijeđivanja.

- Posljedice neadekvatnog upravljanja mogu se ogledati u gubitku prirodnih vrijednosti značajnog procenta teritorije Crne Gore kroz degradaciju biodiverziteta, neodrživo korišćenje prirodnih resursa, neplanski razvoj i uređenje prostora parkova, itd.

- Negativan uticaj gubitka prirodnih vrijednosti parkova odrazio bi se na cjelokupno stanovništvo Crne Gore, od gubitka biodiverziteta i narušavanja prirodne ravnoteže, do smanjenja broja posjetilaca u parkovima, što ima uticaja i na privredne djelatnosti.

- Posljedice narušavanja prirodnih vrijednosti parkova zbog nepostojanja osnove za efikasno upravljanje, osim što mogu dovesti i do potpunog gubitka pojedinih vrsta, mogu dovesti i do indirektnih posljedica odnosno, smanjivanja usluga ekosistema koje uključuju proizvodnju hrane, izvore energije, usluge regulisanja i podrške itd (izvorište Bolje sestre u NP Skadarsko jezero, ribolov na Skadarskom jezeru, itd.)

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Ciljevi koji će se postići donošenjem planova upravljanja nacionalnim parkovima su :

- zaštita, korišćenje i upravljanje zaštićenim prirodnim dobrom;
- očuvanje, održavanje i monitoring prirodnih i drugih vrijednosti i segmenata životne sredine;
- održivo korišćenje prirodnih resursa, razvoj i uređenje prostora;
- promocija i valorizacija zaštićenog prirodnog dobra;
- saradnja i partnerstvo sa lokalnim stanovništvom, vlasnicima i korisnicima nepokretnosti.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?
-

- Pravni osnov za donošenje planova upravljanja nacionalnim parkovima prirode sadržan je u Članu 65 Zakona o zaštiti prirode, koji propisuje da Vlada Crne Gore donosi plan upravljanja na period od pet godina i implementira ga kroz usvajanje godišnjih programa upravljanja. Plan upravljanja zaštićenim prirodnim dobrom je planski dokument kojim se planiraju mjere i aktivnosti zaštite i očuvanja zaštićenog prirodnog dobra, i predstavlja plansku osnovu za upravljanje i korišćenje prirodnog dobra za ekonomske, socijalne i ekološke namjene.

Zakonske odredbe za uzradu planova upravljanja date su i Zakonom o nacionalnim parkovima. Član 14 propisuje da planove upravljanja izrađuje Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore (JPNPCG) uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva zaduženog za pitanja zaštite životne sredine. Istim članom ovog zakona propisano je da Godišnji program upravljanja donosi privredno društvo (JPNPCG), u skladu sa Prostornim planom posebne namjene i Planom upravljanja, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva zaduženog za pitanja zaštite životne sredine.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

-Planovi upravljanja nacionalnim parkovima kroz sveobuhvatnu analizu postojećeg stanja uključuju podatke o prirodnim i stvorenim vrijednostima parkova, infrastrukturi, kulturno – istorijskom nasljeđu, sa osvrtom na privredne i društvene djelatnosti (ekonomska analiza) na teritoriji parkova. Takođe, kroz SWOT analize prikazane su ocjene stanja nacionalnih parkova. Kroz planski dio dokumenata date su strateške vizije za svaki park posebno, vodeći računa o očuvanju biodiverziteta, zaštiti područja, lokalnom razvoju, kao i valorizaciji prostora zasnovanoj na principima održivog razvoja. Tako dati koncepti podijeljeni su na strateške oblasti uz postavljene posebne ciljeve, čijim će se dostizanjem značajno unaprijediti upravljanje, zaštita i očuvanje jedinstvene teritorije Crne Gore, u narednom, petogodišnjem periodu.

- Primjena dokumenta neće izazvati troškove za građane i mala i srednja preduzeća, ali je potrebno izdvojiti određena sredstva kroz namjenu sredstava Javnom preduzeću za realizaciju mjera i aktivnosti predviđenih planovima, dok se jedan dio sredstava, u skladu sa Zakonom o

nacionalnim parkovima (Sl.list CG 28/14) obezbjeđuju iz naknada za korišćenje dobara parkova, donacija i kredita .

-Pozitivne posljedice ogledaće se u očuvanju prirodnih vrijednosti parkova, valorizaciji prostora na održiv način, kao i povećanje ukupne turistički ponude Crne Gore, čime će se ostvariti prihodi za budžet Crne Gore.

-Da, predloženi dokument posredno utiče na promovisanje razvoja novih tržišnih subjekata, kao i zelene ekonomije u zaštićenim područjima, te na taj način podstiče otvaranje novih radnih mjesta, posebno na teritoriji lokalnih samopuprava u okviru kojih se prostiru nacionalni parkovi Crne Gore.

-Za primjenu predloženog dokumenta ne postoje biznis barijere. Dokument neće prouzrokovati dodatna opterećenja administracije.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

-Za sprovođenje i realizaciju aktivnosti predviđenih planovima upravljanja nacionalnim parkovima Skadarsko jezero, Lovćen, Biogradska gora, Durmitor i Prokletije za period 2016-2020. godine potrebna su sredstva u iznosu :

NP Skadarsko jezero -4.645.000, 00,

NP Lovćen- 2.320.000,00

NP Biogradska gora – 3.331.000, 00

NP Durmitor – 3.835.000,00

NP Prokletije – 1.304.749,00,

a koja će se obezbijediti, u skladu sa Zakonom o nacionalnim parkovima (Sl.list CG 28/14) iz budžeta, naknada za korišćenje dobara parkova, donacija i kredita, a za period 2016-2020.godina .

-Obezbjeđenje finansijskih sredstava potrebno je tokom petogodišnjeg perioda, od 2016-2020.godine.

-Implementacijom planova upravljanja ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze .

-Jedan dio sredstava kroz izdvajanje iz budžeta predviđenih za Javno preduzeće za nacionalne parkove za 2016.godinu.

-Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

-Da, kroz pojačanu turističku ponudu Crne Gore.

-Planovi upravljanja nisu ranije upućivani na mišljenje Ministarstvu finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

-Za izradu planova korišćene su smjernice date u priručniku za upravljanje zaštićenim područjima („Guidelines for Application of Protected Area Management Categories“IUCN, 2008), koji je bio vodič i instrument za izradu savremenog plana upravljanja po principima najbolje međunarodne prakse.

Dokumenti su bili na javnoj raspravi od 1-30.juna 2015.godine.

7: Monitoring I evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

-Prepreka za implementaciju dokumenata nema, jer predstavljaju osnovu za efikasno upravljanje zaštićenim područjima.

-Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva jeste realizacija aktivnosti , za svaku stratešku oblast posebno, a koje su predviđene Planovima upravljanja za period 2016-2020

-Petogodišnji planovi upravljanja se realizuju kroz implementaciju godišnjih programa upravljanja. Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore dužno je da, shodno zakonu do 1.marta tekuće godine za prethodnu godinu, dostavlja godišnje izvještaje o realizaciji aktivnosti i postizanju ciljeva predviđenih programima upravljanja.

Podgorica,11.januar 2016. godine

MINISTAR

Branimir Gvozdenović